

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม ผู้ศึกษาได้สรุปผลการดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผล

ในการศึกษารั้งนี้ ผู้ศึกษาได้สรุปผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัย

อาชีวศึกษามหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 6 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในการทำงาน ด้านการบังคับบัญชา ด้านการยอมรับและสัมพันธ์ภาพกับผู้ร่วมงาน ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านรายได้และสวัสดิการ และด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านความสำเร็จในงาน

1.1 ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยสรุปข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือข้อ 1 ท่านพอใจที่ท่านมีโอกาสแสดงความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อ 2 ท่านได้รับความพึงพอใจในการสนับสนุนให้ท่านเข้ารับการอบรมหรือศึกษาต่อเพื่อความก้าวหน้า

1.2 ด้านการบังคับบัญชา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ข้อ โดยสรุปข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือข้อ 3 ท่านพอใจผู้บังคับบัญชา ให้ความช่วยเหลือและเป็นกันเองกับท่าน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อ 2 ท่านพอใจกับหน่วยงานของท่านมีสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน

1.3 ด้านการยอมรับและสัมพันธ์ภาพกับผู้ร่วมงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยสรุปข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อ 4 ท่านได้รับความพึงพอใจและไว้วางใจจากการที่ให้ความช่วยเหลือกันระหว่างเพื่อนร่วมงานในการปฏิบัติงานเป็นประจำ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือข้อ 3 ท่านได้รับความพึงพอใจและไว้วางใจจากอาชีพที่ท่านทำอยู่เป็นที่ยอมรับของสังคม

1.4 ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยสรุปข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อ 3 ท่านพอใจกับลักษณะงานของท่านที่เปิดโอกาสให้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือข้อ 2 ท่านพอใจกับลักษณะงานของท่าน มีลักษณะท้าทายความรู้ความสามารถของท่าน

1.5 ด้านรายได้และสวัสดิการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 ข้อ โดยสรุปข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อ 3 ท่านได้รับความพึงพอใจในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือข้อ 4 ท่านได้รับความพึงพอใจเงินเดือนที่ได้รับเพิ่มขึ้นในแต่ละปี

1.6 ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ โดยสรุปข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อ 3 ท่านได้รับความพึงพอใจในห้องพักและสภาพแวดล้อมเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือข้อ 2 ท่านได้รับความพึงพอใจในสถานที่ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่ที่สามารถเดินทางไป-กลับด้วยความสะดวก

1.7 ด้านความสำเร็จในงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 ข้อ โดยสรุปข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อ 1 ท่านพอใจการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จตามเป้าหมาย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือข้อ 2 ท่านพอใจกับผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของท่านซึ่งนำความก้าวหน้าและชื่อเสียงมาสู่หน่วยงานของท่าน

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน โดยรวมและรายด้าน พบว่า

2.1 บุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม จำแนกตามเพศ โดยรวมเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเพศชาย

2.2 บุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม จำแนกตามอายุ โดยรวมอายุต่ำกว่า 30 ปี ช่วงอายุ 30-40 ปี ช่วงอายุ 41-50 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าช่วงอายุ 41-50 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าช่วงอายุ 30-40 ปี อายุต่ำกว่า 30 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป ตามลำดับ

2.3 บุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน โดยรวมประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี ประสบการณ์การทำงาน 10-14 ปี ประสบการณ์การทำงาน 15-19 ปี และประสบการณ์การทำงาน 20 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าประสบการณ์การทำงาน 15-19 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี ประสบการณ์การทำงาน 10-14 ปี และประสบการณ์การทำงาน 20 ปีขึ้นไป ตามลำดับ

2.4 บุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับการศึกษา ปริญญาตรี และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และระดับการศึกษาปริญญาตรี ตามลำดับ

2.5 บุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม จำแนกตาม รายได้ต่อเดือน โดยรวมรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท รายได้ต่อเดือน 15,000-25,000 บาท รายได้ต่อเดือน 25,001-30,000 บาท และรายได้ต่อเดือน 30,001บาทขึ้นไป มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยรายได้ต่อเดือน 25,001-30,000 บาท มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ารายได้ต่อเดือน 15,000-25,000 บาท รายได้ต่อเดือน 30,001บาทขึ้นไป และรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท ตามลำดับ

3. ข้อเสนอแนะความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม

จากการศึกษาพบว่าบุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม ได้เสนอแนะความต้องการส่วนใหญ่ ด้านความสำเร็จในงาน ได้แก่ ควรมีการส่งเสริมให้เกิดความก้าวหน้าและชื่อเสียงเมื่อเกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน รองลงมาด้านสภาพ

แวดล้อมในการทำงาน ได้แก่ ควรมีการเพิ่มที่พักที่ใกล้ที่ทำงานเพื่อความสะดวกแก่บุคลากรที่ต้องใช้เวลาเดินทางมาทำงานนาน ถัดมาด้านรายได้และสวัสดิการ ได้แก่ ควรมีการส่งเสริมรายได้อื่น ๆ นอกเหนือจากเงินเดือน ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ได้แก่ ควรมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามสายงานและลักษณะงานไว้อย่างชัดเจน ด้านการยอมรับและสัมพันธ์ภาพกับผู้ร่วมงาน ได้แก่ ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อสานสัมพันธ์ของบุคลากร ด้านการบังคับบัญชา ได้แก่ ผู้บริหารควรมีการกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติที่ชัดเจน และสุดท้ายน้อยที่สุด คือ ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในการทำงาน ได้แก่ ควรมีการมอบหมายให้รับผิดชอบงานสำคัญ ๆ ทั้งที่เป็นงานในหน้าที่และงานในโอกาสพิเศษต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม โดยภาพรวมและรายด้านมีข้ออภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

1. ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 6 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในการทำงาน ด้านการบังคับบัญชา ด้านการยอมรับและสัมพันธ์ภาพกับผู้ร่วมงาน ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านรายได้และสวัสดิการ และด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านความสำเร็จในงาน ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะ

1.1 ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในการทำงาน บุคลากรทางการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม พอใจที่มีโอกาสแสดงความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ อยู่ในระดับมากกว่าทุกข้อ วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม ได้เปิดโอกาสให้บุคลากรภายในหน่วยงานได้แสดงความรู้ความสามารถของตนได้อย่างเต็มที่ โดย ไม่มีการปิดกั้นความรู้ความสามารถแต่อย่างใดสอดคล้องกับ ปรีศณี พิณอำพรไพศาล (2542 : 54-60) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์ คณะวิชาพื้นฐาน สังกัดวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือกลุ่ม ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านความมั่นคงในการทำงาน รองลงมาได้แก่ ด้านความสำเร็จของงาน ปัจจัยที่มี

ความสำคัญน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านนโยบาย และการบริหารงาน และด้านเงินเดือนและค่าตอบแทนอื่น ๆ

1.2 ด้านการบังคับบัญชา บุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม พอใจผู้บังคับบัญชา ให้ความช่วยเหลือและเป็นกันเอง อยู่ในระดับมากกว่าทุกข้อ ผู้บังคับบัญชาให้ความดูแลเอาใจใส่บุคลากรอยู่เสมอ ทำให้บุคลากรเกิดความรักและพร้อมที่จะปฏิบัติงานให้ดีที่สุดตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับ ผ่องศรี เต็มทอง (2538 : 75-77) ได้วิจัยเรื่อง แบบผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจในการทำงานของครู อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการทำงานของครู อาจารย์ มีความสัมพันธ์กับหน่วยงานและด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับสูง แบบของผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานของครู-อาจารย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3 ด้านการยอมรับและสัมพันธ์ภาพกับผู้ร่วมงาน บุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม ได้รับความพึงพอใจและไว้วางใจจากการที่ให้ความช่วยเหลือกันระหว่างเพื่อนร่วมงานในการปฏิบัติงานเป็นประจำ อยู่ในระดับมากกว่าทุกข้อ ความภูมิใจที่ได้รับความเชื่อถือและวางใจจากเพื่อนร่วมงาน ทำให้พร้อมที่จะอุทิศกำลังกาย กำลังใจ กำลังสติปัญญา และเวลาให้แก่งาน ซึ่งสอดคล้องกับ พรทิพย์ ชาญลักษณ์ (2541 : 77) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7-8 กลุ่มภาคเหนือ ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7-8 กลุ่มภาคเหนือ ตามปัจจัยกระตุ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และตามปัจจัยจำเป็นเบื้องต้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง แต่ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ บุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม พอใจกับลักษณะงานของท่านที่เปิด โอกาสให้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน อยู่ในระดับมากกว่าทุกข้อ วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคามได้ให้ความสำคัญในการแสดงออกซึ่งความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงานของบุคลากร มองเห็นความสำคัญของการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับชมพูนุช บัวบังสร (2535 : 100-109) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์พาณิชยกรรม ในวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจในการ

ปฏิบัติงานของครู-อาจารย์พณิชย กรรม ในวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง โดยครู-อาจารย์พณิชยกรรม ใน วิทยาลัยเทคนิค มีความพึงพอใจเกี่ยวกับด้านลักษณะของงานอยู่ในระดับมาก นอกนั้นอยู่ใน ระดับปานกลางทุกด้าน ส่วนครู-อาจารย์พณิชยกรรม ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีความพึง พพอใจเกี่ยวกับด้านความสำเร็จในการทำงานอยู่ในระดับมาก นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งสิ้น

1.5 ด้านรายได้และสวัสดิการ บุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา มหาสารคาม ได้รับความพึงพอใจในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี อยู่ในระดับ มากกว่าทุกข้อ วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม มองเห็นถึงสภาวะปัจจุบันที่ค่าครองชีพ สูงขึ้นกว่าเดิมมาก จึงจัดสวัสดิการเงินเดือน ค่าจ้างให้เหมาะสมกับค่าครองชีพ เพื่อให้ บุคลากรในวิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น ซึ่ง สอดคล้องกับ เกษม สวัสดิ์ (2539 : 48) ได้ทำการวิจัย ความพึงพอใจในการทำงานของ ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในจังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการตำรวจ ชั้นประทวนที่ปฏิบัติงานอยู่ที่สถานีตำรวจอำเภอเมือง มีความพึงพอใจในด้านการยอมรับนับ ถือสูงกว่าข้าราชการตำรวจชั้นประทวนที่ปฏิบัติงานอยู่ที่สถานีตำรวจอำเภออื่น ๆ และ ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนที่ปฏิบัติงานอยู่อำเภออื่น ๆ มีความพึงพอใจในด้าน สภาพแวดล้อมในการทำงานสูงกว่าข้าราชการตำรวจชั้นประทวนที่ทำงานที่สถานีตำรวจ อำเภอเมือง

1.6 ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน บุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัย อาชีวศึกษามหาสารคาม ได้รับความพึงพอใจในห้องทำงานและสภาพแวดล้อมเหมาะสมกับ การปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากกว่าทุกข้อ วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม ได้สังเกตเห็นถึง ความสำคัญของสภาพแวดล้อมในการทำงาน ความสะอาดสบายและบรรยากาศที่เหมาะสมแก่ การทำงาน ซึ่งจะส่งผลถึงประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรซึ่งสอดคล้องกับ เกษม สวัสดิ์ (2539 : 48) ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนที่ปฏิบัติงานอยู่ที่สถานี ตำรวจอำเภอเมือง มีความพึงพอใจในด้านการยอมรับนับถือนสูงกว่าข้าราชการตำรวจชั้น ประทวนที่ปฏิบัติงานอยู่ที่สถานีตำรวจอำเภออื่น ๆ และข้าราชการตำรวจชั้นประทวนที่ ปฏิบัติงานอยู่อำเภออื่น ๆ มีความพึงพอใจในด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานสูงกว่า ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนที่ทำงานที่สถานีตำรวจอำเภอเมือง

1.7 ด้านความสำเร็จในงาน บุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา มหาสารคาม พอใจการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จตามเป้าหมาย อยู่ใน ระดับมากกว่าทุกข้อ การปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จตามเป้าหมาย เป็นการแสดงถึงศักยภาพในการปฏิบัติงาน และยังส่งผลต่อความก้าวหน้าในตำแหน่งการ งานและลักษณะงานที่รับผิดชอบอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ปรีชา อินทกะนก (2540 : 27-32) ได้ทำการวิจัยความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอาจารย์ช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยกรร ม วิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัยสารพัดช่าง ภาคกลาง ผลจากการวิจัย พบว่า ความพึง พพอใจของครู-อาจารย์ช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมวิทยาลัยการอาชีพและวิทยาลัย สารพัดช่างภาคกลาง มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยครู-อาจารย์ ช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม วิทยาลัยการอาชีพ มีความพึงพอใจเกี่ยวกับความสำเร็จใน การทำงานอยู่ในระดับมาก นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ส่วนครู-อาจารย์ ช่าง อุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน พบว่า บุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัย อาชีวศึกษามหาสารคาม มีระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน บุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัย อาชีวศึกษามหาสารคาม จำแนกตามเพศ โดยรวมเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจใน การปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเพศชาย จำแนกตามอายุ โดยรวมอายุต่ำกว่า 30 ปี ช่วงอายุ 30-40 ปี ช่วงอายุ 41-50 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป มีความ พึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าช่วงอายุ 41-50 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าช่วง อายุ 30-40 ปี อายุต่ำกว่า 30 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป ตามลำดับ จำแนกตามประสบการณ์ การทำงาน โดยรวมประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี ประสบการณ์การทำงาน 10-14 ปี ประสบการณ์การทำงาน 15-19 ปี และประสบการณ์การทำงาน 20 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าประสบการณ์การทำงาน 15-19 ปี มีค่าเฉลี่ยสูง กว่าประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี ประสบการณ์การทำงาน 10-14 ปี และ ประสบการณ์การทำงาน 20 ปีขึ้นไป ตามลำดับ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมระดับ การศึกษาค่ากว่าปริญญาตรี ระดับการศึกษาปริญญาตรี และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญา

ตรี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และระดับการศึกษาปริญญาตรี ตามลำดับ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยรวมรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท รายได้ต่อเดือน 15,000-25,000 บาท รายได้ต่อเดือน 25,001-30,000 บาท และรายได้ต่อเดือน 30,001 บาทขึ้นไป มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยรายได้ต่อเดือน 25,001-30,000 บาท มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ารายได้ต่อเดือน 15,000-25,000 บาท รายได้ต่อเดือน 30,001 บาทขึ้นไป และรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท ตามลำดับ สอดคล้องกับ วนิษา พักขำ (2543 : 42-51) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์ผู้สอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาประเภทวิชาบริหารธุรกิจเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า

1. ครู-อาจารย์มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน และแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านลักษณะของงาน ด้านกลุ่มผู้ร่วมงาน ด้านการบังคับบัญชา ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านผลตอบแทน และด้านการเลื่อนตำแหน่ง

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์ ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี และอายุตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป ในภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน ระดับเงินเดือน และวุฒิการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม

ผลการศึกษพบว่า บุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม มีความต้องการมากที่สุด คือ ด้านความสำเร็จในงาน ได้แก่ ควรมีการส่งเสริมให้เกิดความก้าวหน้าและชื่อเสียงเมื่อเกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน เพราะการเห็นความสำคัญเมื่อบุคลากรปฏิบัติงานสำเร็จ และมีการส่งเสริมให้เกิดความก้าวหน้าและชื่อเสียง จะทำให้บุคลากรเกิดแรงจูงใจในการที่จะทำงานเป็นอย่างดี รองลงมาด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่ ควรมีการเพิ่มที่พักที่ใกล้ที่ทำงานเพื่อความสะดวกแก่บุคลากรที่ต้องใช้เวลาเดินทางมาทำงานนาน เนื่องจากการเดินทางที่ใช้เวลานานเพราะสถานที่พักอยู่ไกลกับสถานที่ทำงานอาจจะทำให้เกิดความล่าช้าในการมาทำงานและอาจทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง เนื่องจากเหนื่อยล้าจากการเดินทาง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

ในการศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม ผู้ศึกษาได้เสนอแนะข้อมูลบางประการอันอาจจะเป็นประโยชน์ต่อวิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม ดังนี้

- 1.1 ด้านความสำเร็จในงาน ควรมีการส่งเสริมให้เกิดความก้าวหน้าและชื่อเสียงเมื่อเกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน
- 1.2 ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ควรมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามสายงานและลักษณะงานไว้อย่างชัดเจน
- 1.3 ด้านการบังคับบัญชา ผู้บริหารควรมีการกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติที่ชัดเจน
- 1.4 ด้านการยอมรับและสัมพันธ์ภาพกับผู้ร่วมงาน ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อสานสัมพันธ์ของบุคลากร
- 1.5 ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในการทำงาน ควรมีการมอบหมายให้รับผิดชอบงานสำคัญ ๆ ทั้งที่เป็นงานในหน้าที่และงานในโอกาสพิเศษต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้
- 1.6 ด้านรายได้และสวัสดิการ ควรมีการส่งเสริมรายได้อื่น ๆ นอกเหนือจากเงินเดือน
- 1.7 ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ควรมีการเพิ่มที่พักที่ใกล้ที่ทำงานเพื่อความสะดวกแก่บุคลากรที่ต้องใช้เวลาเดินทางมาทำงานนาน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป ปรากฏดังนี้

- 2.1 ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม ในประเด็นอื่นเพิ่มเติม เช่น การจัดหาสวัสดิการ และสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากร
- 2.2 ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในแต่ละภูมิภาคเพื่อเป็นข้อมูลเปรียบเทียบ